

VEILEDER

M-934 | 2018

Miljøveileder for asfaltverk

KOLOFON

Utførende institusjon

Miljødirektoratet

Oppdragstakers prosjektansvarlig**Kontaktperson i Miljødirektoratet**

Helle Fagerli

M-nummer

934

År

2018

Sidetall

25

Miljødirektoratets kontraktnummer**Utgiver**

Miljødirektoratet

Prosjektet er finansiert av

Miljødirektoratet

Forfattere

Miljødirektoratet

Tittel - norsk og engelsk

Miljøveileder for asfaltverk
Environmental guidance document for asphalt production

Sammendrag - summary

Dette veiledningsdokumentet gir informasjon og tolkning av de ulike kravene i forurensningsloven, forurensningsforskriften, avfallsforskriften og internkontrollforskriften gjeldene for asfaltproduksjon. Veilederen er rettet mot asfaltprodusenter, konsulenter og myndigheter.

This guidance document gives information and interpretation on the different requirements in the pollution regulation, waste regulation and the pollution control act for asphalt production plants. This guidance document is directed at asphalt producers, consultancies and authorities.

4 emneord

Asfaltverk, forurensning, miljøveileder, regelverk

4 subject words

Asphalt, production, pollution, environment

Forsidefoto

Helle Fagerli, Miljødirektoratet

Innhold

1. Om regulering av forurensning fra asfaltverk	3
2. Forurensningsforskriften kapittel 24 med veiledning	4
§ 24-1 Virkeområde og definisjoner	4
Veiledning	4
§ 24-2 Virksomheter som må ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven.....	5
Veiledning	5
§ 24-3 Plassering av asfaltverk	6
Veiledning	6
§ 24-4 Støvflukt	7
Veiledning	7
§ 24-5 Utslipp av støv til luft	7
Veiledning	7
§ 24-6 Skorsteinshøyde	8
Veiledning	8
§ 24-7 Lukt	8
Veiledning	8
§ 24-8 Støy	9
Veiledning	9
§ 24-9 Måling og beregning av utslipp.....	11
Veiledning	11
§ 24-10 Journalføring	13
Veiledning	13
§ 24-11 Meldeplikt.....	14
Veiledning	14
§ 24-12 Unntak, tilsyn, klage, straff mv.	15
Veiledning	15
§ 24-13 Overgangsbestemmelser	17
3. Internkontrollforskriften	18
4. Annet miljøregelverk	20
4.1 Substitusjon av kjemikalier	20
4.2 Lagring av kjemikalier/drivstoff på tanker	20
4.3 Håndtering av farlig avfall	20
4.4 Forbrenningsanlegg for rene brensler.....	21
4.5 Mottak returafalt	21
4.6 Drift av oljeutskiller	22

1. Om regulering av forurensning fra asfaltverk

Alle som driver virksomhet som kan utgjøre en miljørisiko har i henhold til forurensningsloven en generell plikt til å unngå forurensning (forurensningsloven § 7 *Plikt til å unngå forurensning*). Kapittel 24 i forurensningsforskriften setter krav til utslipp som lovliggjør vanlig forurensning fra drift av mobile og stasjonære asfaltverk. Kravene er rettet mot den som er ansvarlig for selve driften.

Kapittel 24 i forurensningsforskriften er å anse som en utslippstillatelse for asfaltverk som driver i tråd med kravene. Hele den normale virksomheten til et asfaltverk må anses som tillatt gjennom forskriften. Det gjelder også eventuell påregnelig forurensning som ikke er regulert med utslippsgrenser i forskriften. Med påregnelig menes at bedriften gjør det som må kunne forventes av dem for å redusere utslippene. Utgangspunktet er derfor at hvis det viser seg å være forurensning fra et asfaltverk som ikke er regulert med grenser i forskriften og som det er behov for å regulere, så kan fylkesmannen bestemme at virksomheten krever særskilt tillatelse.

Kapittel 2 i denne veilederen omhandler forurensningsforskriften Kap. 24 og følger forskriftens oppbygging slik at først er den enkelte paragraf gjengitt og deretter følger Miljødirektoratets veiledning. Veiledningen under hvert punkt er blant annet basert på Miljødirektoratets juridiske avklaringer og faglige vurderinger av aktuelle problemstillinger forurensningsmyndigheten har møtt i myndighetsutøvelsen.

Asfaltverket skal også overholde annet relevant miljøregelverk som avfallsforskriften, produktkontrollloven, forurensningsforskriften kap. 27 *om forbrenning av rene brenslers*, kap. 18 *tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall* og forurensningsloven § 7 om plikten til å unngå forurensning (blant annet for drift av oljeutskiller og mottak av returafalt). Disse er kommentert i veilederen der det er relevant og mer utfyllende omtalt i kapittel 4. Sentralt for overholdelse av forskriftskrav og annet regelverk er internkontrollforskriften (forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter). Veiledning til internkontrollforskriften § 5 for asfaltverk er omhandlet i kapittel 3.

Veilederen kan bli endret etter hvert som ny kunnskap foreligger f.eks. som resultat av ny teknologi, tilsynsaksjoner eller revidering av relevant regelverk mv.

Fylkesmannen er forurensningsmyndighet og følger opp regelverket og fører tilsyn med asfaltverk.

2. Forurensningsforskriften kapittel 24 med veiledning

§ 24-1 Virkeområde og definisjoner

Dette kapitlet gjelder for stasjonære og mobile asfaltverk med en produksjonskapasitet på inntil 200 tonn vegmasse pr. time.

Med *asfaltverk* menes produksjonsenhet for framstilling av asfaltmasse som består av en blanding av tilslag og bituminøst bindemiddel.

Med *mobile asfaltverk* menes anlegg med produksjon på samme sted inntil 2 år.

Med *stasjonære asfaltverk* menes anlegg med beregnet produksjon på samme sted mer enn 2 år, samt mobile verk fra det tidspunkt faktisk produksjon likevel skjer ut over 2 år.

Med *bebyggelse* menes bygninger og anlegg hvor folk jevnlig oppholder seg og hvor støv eller støy fra asfaltverk kan utgjøre en ikke ubetydelig merbelastning til bebyggelsens egne støv- og støykilder.

Med *naturområde* menes områder som av hensyn til vegetasjon, dyreliv, kulturminner eller andre forhold er særlig verneverdige eller som er av særlig interesse for friluftslivet.

Veiledning

Første og andre ledd: forskriften omfatter anlegg med **produksjonskapasitet** opp til 200 tonn per time. Det er anleggets kapasitet, ikke reell produksjon som avgjør. Forskriften omfatter ikke mottak, mellomlagring eller bruk av returafalt (se veiledning i Kap. 4.5 *Mottak av returafalt*), eller selve leggingen av asfalt på vei, plass mv.

Tredje og fjerde ledd: Også asfaltverk som er midlertidig plassert på bygge- og anleggsområde er omfattet av forskriften. Asfaltverket er å anse som stasjonært etter 2 års drift. Det er hvor lenge asfaltverket er plassert på samme sted/område som avgjør om det defineres som mobilt eller stasjonært. Verk som kun produserer asfalt i korte perioder, for eksempel 2 til 4 uker en eller to ganger i året er å anse som stasjonært så lenge denne produksjonen skjer på samme lokalitet hvert år.

Femte ledd: Definisjonen omfatter også næringsbygg/kontorlokaler og har et større virkeområde enn støvfølsom bebyggelse i § 24-8 *Støy*.

Sjette ledd: Slike områder bør fremgå av arealplan eller vernevedtak. For eksempel stillesoner, naturvernområder, tilrettelagte friluftsområder mv. som er spesielt avsatt.

§ 24-2 Virksomheter som må ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven

Asfaltverk med en produksjonskapasitet på 200 tonn eller mer vegmasse pr. time eller plassering av asfaltverk som avviker fra bestemmelsen i § 24-3 første ledd, krever særskilt tillatelse fra fylkesmannen etter forurensningslovens § 11.

Når særlige forhold tilsier det, kan fylkesmannen kreve at også virksomheter som omfattes av dette kapittelet skal ha særskilt tillatelse etter forurensningslovens § 11.

Veiledning

Første ledd: Anlegg som er dimensjonert for en produksjonskapasitet på 200 tonn eller mer skal ha utslippstillatelse. Selv om produksjonskapasiteten sjelden fylles eller ikke er blitt benyttet skal virksomheten ha tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Andre ledd, særlige forhold som kan utløse krav om utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11: Dersom det er behov for å vedta permanente unntak fra kravene i forskriften, bør virksomheten søke fylkesmannen om utslippstillatelse. Se også veiledning til § 24-12 *Unntak mv.*

Eksempler på hva som kan utløse krav om utslippstillatelse (ikke uttømmende):

Behov for driftstider/kjøretider: For virksomheter som er lokalisert slik at tungtrafikken til og fra anleggsområdet går gjennom boligfelt, forbi skoler ol. kan det være behov for krav om driftstider, særlig der det er mottatt klager, der det mangler støyskjerming eller der det er asfaltverket som står for hoveddelen av tungtransporten.

Annen virksomhet på samme område som asfaltproduksjon: Noen asfaltverk er lokalisert på samme område som annen industri (pukkverk, annen utvinning, deponi, mv.). Tillatelse kan være nødvendig for å sørge for at virksomhetene har likelydende krav til driftstider, støy og støykartlegging, samlet belastning av støvutslipp mv. Særlig der det er samme ansvarlig av for eksempel både asfaltverket og pukkverket.

Betydelige luktulempere: For virksomheter som har et betydelig luktutslipp som er til ulempe for omgivelsene, kan det være behov for å få dette regulert gjennom vilkår i utslippstillatelse, for eksempel krav om måleprogram og luktreduserende tiltak. Ulempen må være betydelig og vedvarende. At det kommer naboklager innimellom ved f. eks mottak av bitumen, er ikke alene nok til å utløse krav om konsesjon. Se veiledning til § 24-7 *Lukt*.

Hensynet til en spesielt sårbar resipient, naturtype, kulturlandskap eller planlagt/vedtatt verneplan kan også være et særlig forhold. Spesielt hvis driften vil være i strid med nasjonale eller regionale miljømål for området. Virksomheten kan i slike tilfeller ha behov for skjerpede vilkår for driften og krav om risikoreduserende tiltak tilpasset situasjonen.

Mottak, lagring og bruk av returmasser: Asfaltverk som tar imot returmasfalt som blir gjenbrukt i produksjon av ny asfalt, kan ha behov for utslippstillatelse. Mottak av asfaltflak

som skal mellomlagres og forbehandles for gjenvinning er å anse som avfallsbehandling som normalt krever tillatelse, dersom den er skjemmende eller kan føre til forurensning. Dersom returmassene har gjennomgått tilfredsstillende mottakskontroll og det kan dokumenteres at returmassene ikke vil føre til forurensning eller fare for forurensning, jf forurensningsloven § 7, kan mottak og mellomlagring foregå uten tillatelse. Det er fylkesmannen som avgjør i hvert enkelt tilfelle om det er behov for tillatelse.

Se også veiledning til § 24-11 *Meldeplikt*, Kap. 4.5 *Mottak av returafalt* og Kap. 3 *Internkontroll*.

Avstand til nærmeste bebyggelse: Selv om avstandskravet i § 24-3 er overholdt men nærmeste bebyggelse likevel får en ikke-ubetydelig merbelastning som følge av virksomheten, kan fylkesmannen be virksomheten søke om utslippstillatelse.

§ 24-3 Plassering av asfaltverk

Stasjonære asfaltverk skal ikke plasseres nærmere enn 300 m fra nærmeste bebyggelse eller naturområde.

Mobile asfaltverk skal ikke plasseres nærmere enn 200 m fra nærmeste bebyggelse eller naturområde.

Veiledning

Hensikten med bestemmelsen er å begrense ulempene fra forurensning som blant annet lukt, støy og støv for omgivelsene. Bestemmelsen angir et minimumskrav til avstand og gjelder plassering av nye anlegg. Definisjonen på *bebyggelse* er videre enn definisjonen på *støvfølsom bebyggelse* i § 24-8 *Støy*. Avstandskravet skal derfor i utgangspunktet overholdes overfor forretningsbygg, kontorlokaler mv. selv om støy og støvgrensene overholdes for nærmeste støvfølsomme bebyggelse jf. 24-8 første ledd.

Med naturområder menes områder som er av forvaltningsmessig betydning og de bør være spesielt avsatt til formålet i arealplanen, for eksempel stillesoner, naturvernområder/reservater, tilrettelagte friluftsområder mv. Informasjon om naturområder skal meldes til fylkesmannen (se veiledning til § 24-11 *Meldeplikt*). Dersom naturområdet ikke er avsatt i reguleringsplanen vil fylkesmannen gjøre en individuell vurdering av om det må tas spesielle hensyn til området.

Det brukes samme metode for å vurdere avstand både for stasjonære og for mobile verk. Avstanden til nærmeste bebyggelse måles fra det ytterste punktet av anleggsområdet der forurensningen faktisk skjer. Det vil si fra området for den daglige driften og produksjonen, som for eksempel på- og avlesning av asfalt, tilsats mv, inkludert eventuell verkstedsdrift og vedlikeholdsarbeider. Det er derfor produksjonsanleggets yttergrense som er utgangspunktet for målingen, ikke anleggsområdets midtpunkt eller eiendomsgrensen.

§ 24-4 Støvflukt

Virksomheten plikter til enhver tid å gjøre det som er nødvendig for å hindre spredning av diffust støv. Trafikkarealer m.m. skal fuktes med vann etter behov.

Veiledning

Nedstøving av naboeiendommer og vegetasjon bør ikke forekomme. Kravet er at virksomheten plikter å begrense støvutslippet så langt det er mulig uten urimelige kostnader, og skal gjøre det som er nødvendig for å minimere sine utslipp generelt. Hvilke tiltak virksomheten gjennomfører for å overholde kravet skal være beskrevet i internkontrollsystemet. Se også Kap. 3 *Internkontroll*.

Om virksomhetens spredning av støv på anleggsområdet ikke medfører ulempe for naboene direkte, kan støvet likevel føre til ulempe ved transport ut fra anlegget, fram til eller langs offentlige veier slik at det likevel er nødvendig med fukting av trafikkarealer m.m. Det vil i slike tilfeller også være hensiktsmessig med for eksempel spyling av biler og anleggsmaskiner før utkjøring fra området.

Med *trafikkarealer* menes anleggsområdet og transport mellom anleggsområdet og offentlig vei (stikkveier, innkjørsler mv.).

§ 24-5 Utslipp av støv til luft

Støvholdig avgass fra tørketrommel skal føres gjennom renseanlegg, som består av tekstilfilter. Renset avgass skal deretter slippes ut gjennom skorstein.

Støvkonsentrasjonen i skorstein skal ikke overstige 50 mg/Nm³ tørr gass.

Sikteanlegg og andre anleggsdeler som avgir støv skal være innebygget. Avsug fra disse skal være tilkoblet filter. Renseeffekten skal være slik at støvutslippet ikke blir synlig.

Veiledning

Første ledd: Annen renseløsning enn tekstilfilter er akseptabel så lenge utslippsgrensen overholdes.

Andre ledd: jf. § 24-9 *måling og beregning av utslipp*.

Tredje ledd: Utgangspunktet er at støv ikke skal føre til skade eller ulempe for omgivelsene. Kravet gjelder selv om virksomheten er ligger i svært lang avstand fra bebyggelse og naturverdier av særlig betydning. Hvordan virksomheten jobber med å redusere utslipp av støv og hvilke rutiner og tiltak virksomheten har iverksatt skal dokumenteres i internkontrollen. Se også veiledning til § 24-12 *Unntak mv.* og kap. 3 *internkontroll*.

§ 24-6 Skorsteinshøyde

Krav til skorsteinshøyde for rensset avgass fra tørketrommel fra stasjonære asfaltverk er minst 15 meter over bakken og fra mobile asfaltverk minst 10 meter over bakken.

Veiledning

Hensikten med dette vilkåret er å unngå at utslipp fra asfaltproduksjonen fører til helse- og miljøskadelige nivåer av svevestøv i nærområdet.

Dersom et asfaltverk vil søke unntak fra kravet om skorsteinshøyde, bør det blant annet gjøres spredningsberegninger for utslippet (se veiledning til § 24-12 *unntak mv.*).

§ 24-7 Lukt

Virksomheten skal søke å forhindre utslipp som utsetter omgivelsene for sjenerende luktulemper.

Veiledning

Bestemmelsen gjelder der nærmeste bebyggelse utsettes for generende lukt. Dersom det kan forventes at lukt vil være en ulempe, for eksempel medføre klager til virksomheten eller til fylkesmannen, bør virksomheten informere naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktblastning. Slik forurensning er å anse som vanlig og påregnelig forurensning fra driften. Virksomheten har likevel en generell plikt til å begrense sitt utslipp av lukt så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Hvilke vurderinger og tiltak virksomheten gjennomfører for å overholde kravet skal være beskrevet i internkontrollsystemet. Se også Kap. 3 *Internkontroll*.

Luktulemper kan i alvorlige tilfeller føre til behov for særskilt tillatelse jf. § 24-2 (se veiledning til § 24-2 *særskilt tillatelse*). Fylkesmannen kan også gi pålegg om tiltak etter forurensningsloven § 7.

§ 24-8 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	45 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er definert som døgnmiddel. Med impulsstøy eller rentonelyd er grensen 5 dBA lavere. Den strengeste grenseverdien legges til grunn når impulslyd opptrer med i gjennomsnitt mer enn 10 hendelser pr. time.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for 4 timers kveldsperiode fra kl. 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl. 23-07.

L_{AFmax} er gjennomsnitt av de 5-10 høyeste forekommende støy nivåene L_{AF} (A-veid støy nivå med Fast respons) fra en industribedrift i nattperioden 23-07.

Med impulslyd menes kortvarige, støvise lydtrykk med varighet på under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i T-1442 kapittel 6. Dersom impulslyd forekommer mer enn 10 hendelser per time er grenseverdien 5 dBA lavere enn de grenseverdier som er angitt i tabellen.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter 1. januar 2010.

Veiledning

Første ledd: Støygrensene gjelder ved nærmeste støyfølsomme bebyggelse. Det kan fortsatt komme naboklager selv om virksomheten overholder støykravene. Ved et støy nivå som tilsvarer L_{den} 55 kan man forvente en [plagegrad](#) på rundt 20 %. Vi tillater altså støy fra industri som medfører en viss plage. Virksomheten har likevel en plikt til å redusere støy så langt som mulig, og hvordan virksomheten jobber med støyreduksjon skal dokumenteres i internkontrollsystemet (Se Kap. 3 *Internkontroll*).

Det er ikke gitt driftstider i forskriften, men støygrensene er innrettet for å hindre døgnkontinuerlig drift. Asfaltverk i nærheten av bebyggelse vil ikke kunne drive normal produksjon i nattperioden, særlig fordi intern lasting og kjøring av tunge kjøretøy på anleggsområdet er omfattet av støygrensene. Erfaringsmessig er det ofte ikke støy fra selve driften som er til ulempe for naboene, men transport forbi naboer og gjennom boligområder. Denne transporten er ikke omfattet av støygrensene og må om nødvendig reguleres med krav om driftstider (se veiledning til § 24-2 *særskilt tillatelse* og § 24-12 *unntak mv.*). Et asfaltverk som har mottatt klager på støy, der kommunens reguleringsarbeid krever støydokumentasjon, eller der det antas å være innslag av impulsstøy bør gjennomføre en støykartlegging. Fylkesmannen kan i slike tilfeller gi pålegg om å gjennomføre en støykartlegging dersom virksomheten ikke gjør dette selv (se veiledning til § 24-9 *Måling og beregning av utslipp*).

Andre ledd: Dersom en virksomhet har innslag av impulsstøy vil dette kunne oppleves mer sjenerende enn annen støy. Dersom det er tvil om støyen fra virksomheten skal karakteriseres som impulsartet etter ordlyden i § 24-8, kan det gjøres en mer detaljert undersøkelse av støysituasjonen for å avgjøre om impulslyden i tillegg er kraftig nok i forhold til støy som ikke er impulsiv. Det vil si mer enn 10 dB høyere enn ekvivalent støynivå fra all støy på stedet i de mest støyende driftstimene. Dette er ikke et absolutt krav men er til veiledning, og det må gjøres en skjønnsvurdering av støysituasjonen i slike tilfeller. Det er fylkesmannen som avgjør i hvert enkelt tilfelle og hensynet til naboene og hvilken støy de utsettes for vil være et tungtveiende hensyn. (Se Miljødirektoratets veileder M-128|2014 *Veileder til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016)).

Tredje ledd: Med unntak av støy fra bygge- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte, gjelder grenseverdiene for all utendørsstøy på virksomhetens bedriftsområde. Med bedriftsområde menes det området hvor produksjonen og alle tilknyttede aktiviteter som lasting, lossing, intern transport, masselagring, verkstedsaktiviteter mv. foregår. For eksempel regnes derfor støy fra lossing/lasting av råvarer og produkter til skip som ligger til kai ved virksomheten, som omfattet av støygrensene.

Unntak for bygg- anleggsaktivitet:

Det er her snakk om bygge- og anleggsvirksomhet på virksomhetens, altså asfaltverkets, område. Det vil si oppføring/vedlikehold av bygninger, anleggelse av interne veier mv. Denne aktiviteten er unntatt støygrensene, med mindre aktiviteten pågår i tre år eller mer.

Fjerde ledd: Støykravene gjelder ikke ved støyfølsom bebyggelse (jf. 24-8 første ledd) oppført etter at denne forskriften trådte i kraft (1. januar 2010). Dersom kommunen tillater å oppføre støyfølsom bebyggelse på steder hvor støygrensene overskrides eller kan forventes å overskrides, vil forskriftens støygrenser derfor ikke være gjeldende.

§ 24-9 Måling og beregning av utslipp

Stasjonære og mobile asfaltverk skal gjennomføre målinger av støy ved nærmeste nabo som nevnt i § 24-8 første ledd og av støvutslipp til luft fra skorstein for røykgasser fra tørketrommel. Målingene skal gjennomføres hvert år for stasjonære verk og første gang innen 1 år etter at forskriften er trådt i kraft. For mobile verk skal målingen skje senest 8 uker etter oppstart for sesongen. Målingene skal om nødvendig gjentas inntil målingene dokumenterer at kravene i § 24-5 og § 24-8 overholdes.

Målingene skal være representative for normal drift. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik standard finnes. Annen metode brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetakning og måling skal være kvalitetssikret.

Virksomheten skal innen 1 år fra dette kapittelets ikrafttredelse iverksette et måleprogram for kontrollmåling av utslipp til luft og støy som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Formålet med målingene er å dokumentere at gitte krav overholdes.

Veiledning

Første ledd om støy:

Måling eller beregning av støy?

Støybidraget fra en industrivirksomhet ved en naboeiendom kan bestemmes ved målinger, beregninger eller en kombinasjon av målinger og beregninger. Ved mer kompliserte støybilder, med støy fra for eksempel flere virksomheter, vei og annen bakgrunnsstøy, bør bidraget fra hver kilde beregnes.

§ 24-9 krever at støymålingen skal gjøres hos nærmeste støyutsatte nabo. Imidlertid er beregninger klart mer hensiktsmessig enn målinger dersom det er behov for å identifisere og rangere støykilder som grunnlag for gjennomføring av tiltak. Det samme vil gjelde der det er nødvendig å vise støyens utbredelse i soner som viser hvilke områder som har støynivåer over og under støygrensene. Et slikt støysonekart vil være god dokumentasjon på både virksomhetens bidrag til det totale støybildet og på at virksomheten overholder forskriftens krav. Støysonekartet kan også gi grunnlag for å søke midlertidig unntak fra kravet om årlige målinger.

Dersom støykartleggingen eller støyberegningen/-målingen viser at asfaltverket ikke overholder forskriftens krav til støygrenser ved nærmeste utsatte støyfølsomme bebyggelse, må virksomheten iverksette tiltak for å unngå konsesjonsbehandling eller pålegg om tiltak fra myndighetenes side. Hvilke tiltak som iverksettes skal dokumenteres i internkontrollsystemet. Dersom planmyndigheten har satt strengere støygrenser i reguleringsplanen, er det de strengeste kravene som gjelder for virksomheten.

Støymålinger/støyberegning for stasjonære verk:

Målinger hos de mest støyutsatte naboene kan være en kontroll av at beregningene er riktige, særlig der hvor det er mange klager på støy i området. Ved beregning kan for eksempel refleksjon fra bygg være oversett og gi feil resultat. Imidlertid kan det være lite

hensiktsmessig å kontrollmåle støy ved boliger mv. der det åpenbart også er andre støykilder som vil påvirke måleresultatet.

Dersom virksomheten ikke ligger i nærheten av støyfølsom bebyggelse som kan bli nevneverdig plaget av støyen, behøver det ikke være nødvendig å dokumentere støynivået årlig gjennom målinger. Særlig gjelder dette hvis virksomheten har utarbeidet et støysonekart og driften har vært uendret siden forrige beregning. Virksomheten skal ha vurdert og dokumentert dette i sin risikovurdering i internkontrollen og kan søke fylkesmannen om unntak etter § 24-12 fra kravet om årlige målinger for en periode (se veiledning til § 24-12 *Unntak mv.*).

Støymålinger/beregninger for mobile verk:

For mobile verk er også støyberegninger å foretrekke framfor målinger ved nærmeste støyutsatte nabo. Kontrollmålinger ved nærmeste utsatte nabo kan i tillegg gjøres ved behov.

Intervall for oppfølgende målinger blir et skjønsspørsmål. Hensikten med bestemmelsen er ikke å måle gjentatte ganger kun for å dokumentere støyen, men for å begrense ulempene for omgivelsene. Dersom første støymåling eller støyberegning viser overskridelser har virksomheten en plikt til å gjennomføre støyskjermende tiltak umiddelbart og i god tid før neste måling. Der det er behov for å identifisere og rangere støykilder som grunnlag for gjennomføring av tiltak, må annen støyende aktivitet i nærheten av det mobile anlegget som bidrar vesentlig til den samlede støybelastningen, tas med i vurderingen.

Dersom asfaltverket er plassert på en måte som ikke fører til overskridelser kan intervallet bestemmes av eventuelle endringer i driften, for eksempel for periode med nattdrift eller produksjonsøkning. Intervallet kan også bestemmes av varigheten på driften. For eksempel bør et anlegg som skal driftes i 2 år ha strengere krav til støydokumentasjon enn anlegg som skal driftes i 3 måneder.

Dersom asfaltverket kun skal stå i produksjon åtte uker eller mindre, må virksomheten sørge for at pålagte målinger og beregninger er gjennomført i rimelig tid etter oppstart slik at virksomheten kan iverksette eventuelle tiltak og dokumentere at grenseverdiene overholdes overfor nærmeste utsatte nabo i god tid før driftsstans. Dersom dette ikke gjennomføres, og utslippene fører til skade og ulempe for omgivelsene, er det i strid med forskriftskravet og kan være brudd etter forurensningsloven § 7 *plikt til å unngå forurensning*.

Merk at verk som produserer asfalt i korte perioder, for eksempel 2 til 8 uker en eller to ganger i året er å anse som stasjonært så lenge denne produksjonen skjer på samme lokalitet i mer enn to år. I grensetilfeller kan fylkesmannen bestemme omfanget av utslippsmålinger og måleintervaller, etter hva som vil være mest hensiktsmessig for å ivareta miljøsinn overfor nærmeste utsatte bebyggelse.

Første ledd om støy: Kravet gjelder punktutslipp fra skorstein. De årlige målingene skal dokumentere at bedriften overholder kravet om at utslipp fra skorstein ikke skal ha høyere støvkonsentrasjon enn 50 mg/Nm³ som timemiddel jf. § 24-5 annet ledd. Dersom kravet ikke overholdes må virksomheten iverksette tiltak. Rutiner for vedlikehold og bytting av filter skal fremgå av virksomhetens internkontroll.

Annet ledd: Ved beregninger måles støy ved de enkelte støykildene og støyen hos naboer beregnes ut fra dette. Målinger og beregninger for å dokumentere at støykrav overholdes skal alltid gjøres av kvalifisert aktør og i samsvar med *Nordisk beregningsmetode for industristøy, rapport 32/1982, Dansk Akustisk Laboratorium* når det gjelder beregning, og M-290/2015 *Måling av industristøy for støymålinger*.

Kvalitetssikringen av både støy- og støvmålinger bør i utgangspunktet utføres av fagkyndig konsulent. Dersom virksomheten velger å utføre støvmålingene selv, må rutiner for ettersyn og kalibrering sammen med kalibreringsbevis og vedlikeholdshistorikk for måleutstyret kunne dokumenteres. Standarder eller spesifikasjoner fra leverandør må følges.

Tredje ledd: Det er virksomheten som skal få programmet utformet, og som må sannsynliggjøre at målingene/beregningene som utføres er representative for driften. Det er altså opp til virksomheten å vise at de prøvene og beregningene de har utført er dekkende og dokumenterer at gitte krav overholdes.

§ 24-10 Journalføring

Virksomheten skal fortløpende journalføre opplysninger om målinger som er utført i henhold til § 24-9.

Opplysningene skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten

Veiledning

Journalføringen er viktig for at bedriften skal kunne dokumentere at gitte krav er overholdt. Det gjelder krav i forurensningsforskriften kapittel 24, men også annet regelverk (se veiledning i Kap. 4). Virksomheten skal jobbe systematisk for å sikre at virksomheten drives i samsvar med miljøregelverket. Journalførte opplysninger skal inngå i bedriftens internkontroll og skal blant annet danne grunnlag for bedriftens vurderinger etter internkontrollforskriften § 5 (se veiledning i Kap. 3 *Internkontroll*).

§ 24-11 Meldeplikt

I god tid før en virksomhet som omfattes av dette kapittelet starter opp, eller det foretas endringer/utvidelser av en virksomhet, skal den ansvarlige sende melding til fylkesmannen med opplysninger om virksomheten.

Meldingen skal omfatte opplysninger om hva slags virksomhet som skal etableres/endres, størrelsen på virksomheten, planlagt driftstid og andre opplysninger som kan være relevante.

Meldingen skal vedlegges dokumentasjon på at virksomheten er i samsvar med eventuelle endelige planer etter plan- og bygningsloven.

Veiledning

Første ledd: Endringer i driften det skal meldes fra om er for eksempel produksjonsøkning, mottak og lagring av masser, utvidet driftstid, utvidelse av anleggsområdet, nedleggelse, driftsstans eller andre endringer som kan ha miljømessig betydning for omgivelsene. Virksomheter som ikke sender inn melding før oppstart driver ulovlig. Fylkesmannen kan iverksette sanksjoner etter forurensningsforskriften Kapittel 41, for eksempel driftsstans mv. inntil virksomheten retter seg etter forskriften eller søker om utslippstillatelse (se veiledning til § 24-2 *Unntak mv.*).

Annet ledd: Med "*andre opplysninger som kan være relevante*" menes opplysninger som er av betydning for forurensningssituasjonen, for eksempel plassering i forhold til støyfølsom bebyggelse, nye/endrede transportveier, mottak av returmasser mv. Dersom fylkesmannen mener det er nødvendig kan virksomheten måtte oppgi ytterligere opplysninger jf. forurensningsloven § 49. Fylkesmannen kan også pålegge virksomheten å gjennomføre undersøkelser jf. forurensningsloven § 51.

Tredje ledd: Fylkesmannen kan ikke godkjenne oppstart av virksomhet dersom virksomheten er i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven (PBL), jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Med endelige planer menes rettslig bindende planer som er formelt vedtatt av planmyndigheten, som arealdelen av kommuneplanen, kommunedelplaner og reguleringsplaner. Hvis virksomheten vil være i strid med endelige planer etter PBL, må virksomheten innhente samtykke fra kommunen. Med samtykke menes at det må foretas enten en formell dispensasjonsendring av planen eller en vedtatt planendring, før virksomheten kan starte opp. En slikt samtykke fra planmyndigheten er ikke et forhåndsløfte om at en slik dispensasjon eller planendring vil komme senere.

§ 24-12 Unntak, tilsyn, klage, straff mv.

Forhold som gjelder unntak, tilsyn, klage, straff mv. er regulert i forurensningsforskriftens kapittel 41. Fylkesmannen fører tilsyn med og kan gjøre unntak fra bestemmelsene i dette kapittelet.

Veiledning

Unntak:

Utgangspunktet er at forskriftens krav skal gjelde. For å tilpasse kravene til det enkelte anlegg uten å måtte gi en egen utslippstillatelse er det likevel åpnet for at det kan gjøres unntak fra kravene, både gjennom skjerping og lemping.

Det kan være uklart når det kan gjøres unntak og når det vil være behov for særskilt tillatelse. Det er ikke noe klart skille for dette, men utgangspunktet vil være at unntak bør begrenses til tilfeller der verken hensynet til miljø eller naboer tilsier en mer omfattende saksbehandling og prosess med høring osv., slik saksbehandlingsreglene for utslippstillatelser legger opp til, jf. forurensningsforskriften kapittel 36. Dette tilsier at hvilke krav det gjøres unntak fra og omfanget av det kan ha større betydning enn varigheten av det. Og normalt vil lemping av krav oftere tilsi konsesjonsbehandling enn skjerping av krav fordi naboer og miljøinteresser vil bli berørt. Ved skjerping av krav er det primært bedriften som har interesse av å uttale seg, slik at reglene i forvaltningsloven om forhåndsvarsling av partene vil være tilstrekkelig.

Unntakshjemmelen i forurensningsforskriften § 41-4 stiller ingen vilkår for når unntak kan gjøres. I henhold til forvaltningsrettslige prinsipper vil det likevel gjelde noen normer og begrensninger. Et utgangspunkt for når unntak kan gjøres vil være omgjøringsreglene for tillatelser i forurensningsloven § 18. I de tilfellene det åpnes for omgjøring der, vil det normalt også være forsvarlig å gjøre unntak etter forskriften.

Ved ønske om lemping av krav må virksomheten søke fylkesmannen om unntak og søknaden skal begrunnes. Det skal ligge en helhetlig og grundig miljømessig vurdering til grunn for fylkesmannens vedtak om unntak. Virksomheten kan få pålegg om å gjennomføre undersøkelser eller innhente ytterligere informasjon i forbindelse med en unntakssøknad.

Fylkesmannen kan også fatte vedtak om unntak på eget initiativ, for eksempel etter tilsyn, klager eller melding om endring av driften. Dersom belastningen på en resipient er stor, eller det finnes andre tungtveiende hensyn, kan fylkesmannen stille strengere krav enn forskriften, for eksempel at støygrensene skal gjelde for ikke-støyfølsom bebyggelse. I noen tilfeller kan det være forsvarlig å gi lempeligere krav, for eksempel lempeligere krav til utslippsmålinger.

Nedenfor gis eksempler på unntak som kan hjemles i § 24-12 (ikke uttømmende). I hvert tilfelle må det vurderes om det i stedet bør kreves særskilt tillatelse for å sikre ivaretagelse av berørte interesser som miljø eller naboer:

§ 24-3 Plassering av asfaltverk: Det kan gis unntak dersom det kan dokumenteres at kravene til støy, støv og lukt overholdes for nærmeste utsatte nabo (se også veiledning til §24-2).

Dersom nærmeste bebyggelse ikke er den som blir mest påvirket av driften, eller dersom nærmeste bebyggelse er næringsbygg/kontorlokaler (ikke-støvfølsom bebyggelse) kan virksomheten søke om unntak.

Dersom asfaltverket midlertidig skal flyttes innenfor anleggsområdet slik at dette medfører en økt belastning for nærmeste bebyggelse, må virksomheten søke om unntak, med mindre det iverksettes tiltak som reduserer belastningen (se også veiledning til § 24-11).

§ 24-6 Skorsteinshøyde: Skal det søkes om unntak må det gjøres målinger og spredningsberegninger av utslippet fra skorsteinen. Bidraget fra utslippet bør normalt ikke overskride 50 % av differansen mellom de luftkvalitetskriterier som til enhver tid er anbefalt av helse- og forurensningsmyndighetene og bakgrunnsverdiene. Det bør også settes vilkår for unntaket (f.eks. høyde på skorsteinen, krav til utslippene). Søknad om unntak kan avslås dersom spredningsberegningene viser at lavere skorsteinshøyde vil medføre en ikke-ubetydelig merbelastning for omgivelsene eller overskridelser som nevnt over.

§ 24-8 Støy: Virksomheten kan få strengere eller lempeligere krav til driften i en periode. Fordi driftstider ikke er et krav i forskriften bør et slikt unntak gis som lemping eller innstramming/skjerping av grenseverdiene for støy. Krav om permanente tidspunkter for drift bør reguleres i utslippstillatelse jf. § 24-2.

Dersom det er ikke-støvfølsom bebyggelse (industrivirksomhet, kontorlokaler e.l) som er mest utsatt for støy fra virksomheten kan fylkesmannen eventuelt bestemme at støygrensene skal gjelde der og ikke ved nærmeste bolig, barnehage etc.

Dersom asfaltverket midlertidig skal flyttes innenfor anleggsområdet slik at grenseverdiene for støy vil overskrides for nærmeste støvfølsomme bebyggelse, må virksomheten søke om unntak med mindre det iverksettes støyreduserende tiltak som ivaretar forskriftskravet (se også veiledning til § 24-11).

§ 24-9 Måling og beregning av utslipp: Det kan for en periode gis unntak fra kravet om årlige målinger av støy eller støv dersom det kan dokumenteres at utslippsgrensene overholdes og støy/støv ikke er til ulempe for omgivelsene/nabo. Et slikt unntak forutsetter også at det ikke skjer endringer i driften som vil påvirke utslippet i unntaksperioden, for eksempel flytting av anlegg, økt produksjon mv. (se også veiledning til § 24-9).

Tilsyn: Forskriftens bestemmelser kan ved tilsyn gi grunnlag for at fylkesmannen gir avvik og krever retting av forhold. Fylkesmannen kan iverksette sanksjoner etter forurensningsforskriften Kap. 41, for eksempel driftsstans, tvangsmulkt mv. ved alvorlige overtredelser av regelverket.

§ 24-13 Overgangsbestemmelser

For eksisterende virksomheter som faller inn under virkeområdet i § 24-1 og som i dag ikke har tillatelse etter forurensningsloven § 11, eller som har tillatelse med lempeligere krav enn fastsatt i dette kapittelet, gjelder dette kapittelet fra 1. januar 2011.

Krav i tillatelse etter forurensningslovens § 11 fastsatt før dette kapittelet trer i kraft, som er strengere enn krav fastsatt i dette kapittelet, gjelder inntil fylkesmannen opphever eller endrer tillatelsen med enkeltvedtak.

For virksomheter som har tillatelse etter forurensningsloven med strengere krav enn forskriften, så er det tillatelsen som gjelder. Dersom virksomheten tidligere hadde fått lempeligere krav enn forskriften, skulle forskriftens krav følges fra 1. januar 2011.

Dersom virksomheten i en tidligere tillatelse hadde fått en blanding av lempeligere og strengere krav, ble de lempeligere kravene erstattet av forskriftskravene fra 1. januar 2011, mens de strengere kravene fortsatt gjelder. I disse tilfellene bør virksomheten be fylkesmannen vurdere å utforme en ny tillatelse med de nye kravene. Dette vil i så fall betraktes som formalitet og ikke behandles som et enkeltvedtak.

Dersom fylkesmannen mener det er rimelig å beholde krav i tillatelsen som er lempeligere enn forskriftskravene, krever dette et særskilt vedtak etter § 24-2. Et slikt vedtak må behandles på samme måte som en ny tillatelse med forhåndsvarsling, høring, klage mv.

3. Internkontrollforskriften

Internkontroll innebærer at virksomheten har rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i miljøregelverket. Krav om internkontroll finnes på en rekke områder som blant annet helse, arbeidsmiljø og sikkerhet, i tillegg til ytre miljø. I dette kapittelet har vi trukket fram internkontrollforskriften § 5 fordi den er spesielt sentral i overholdelsen av miljøregelverket, og lagt vekt på hvordan asfaltverket skal jobbe systematisk for å etterleve gitte krav for ytre miljø.

Internkontrollforskriften § 5 pålegger den som driver en aktivitet å kartlegge farer og vurdere risiko, samt utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Internkontrollforskriften § 5 Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

1. *sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelige, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten:*

Det er den ansvarlige for driften som skal sikre at virksomheten følger gjeldende miljøkrav og de ansatte skal delta aktivt i arbeidet.

2. *sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer:*

Alle ansatte skal ha kunnskap og ferdigheter som setter dem i stand til å følge virksomhetens internkontroll for ytre miljø i det daglige arbeidet. I praksis bør informasjon om HMS-rutiner være lett tilgjengelig og en del av opplæringen. For eksempel bør alle ha kunnskap om hvilke typer farlige avfall og kjemikalier virksomheten har, hvordan dette skal lagres, håndteres mv.

3. *sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes:* Utarbeidelse, praktisering og endringer i virksomhetens internkontroll skal skje i samarbeid med og inkludere arbeidstakerne i virksomheten.

4. *fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet:*

Virksomheten har en generell plikt til å unngå forurensning eller fare for forurensning. For å overholde forskriftens krav blant annet etter §§ 24-4, 24-5 og 24-7, må virksomheten fastsette mål for hvordan lukt og støv kan reduseres så langt det er mulig. Målene bør være realistiske og koblet til den daglige driften, for eksempel knyttet til naboklager, værforhold eller uforutsette hendelser. Målene bør også knyttes til konkrete tiltak, for eksempel spyling av biler på dager hvor det støver ekstra mye mv. Selv om utslippskravene til støv overholdes skal virksomheten sette seg mål for å redusere sitt utslipp av støv så langt det er mulig.

5. *ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt:*

Det bør ikke være tvil om hvem på anlegget som har ansvaret for internkontrollen for ytre miljø.

6. *kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene:*

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikovurdering av driften. Gjennom miljørisikovurderingen skal virksomheten vise at de har kunnskap og oversikt over hvilken risiko driften utgjør for ytre miljø. Det vil si vurdere sannsynligheten for at en akutt hendelse kan inntreffe og ha oversikt over de miljøverdier som kan bli berørt av forurensning fra driften, inkludert hvilke konsekvenser slik forurensning kan ha for omgivelsene (vann, grunn, luft, flora og fauna). Det er ikke tilstrekkelig bare å passivt analysere/kartlegge miljørisikoen. Virksomheten skal ta stilling til om den avdekkede miljørisiko kan anses å være akseptabel og om tiltak bør gjennomføres eller om tiltak må gjennomføres. På basis av miljørisikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak.

7. *iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen:*

Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over forebyggende tiltak.

Etter punkt 7 skal følgende tiltak og rutiner være skriftlig dokumentert:

- Måleprogram for støy og støv jf. § 24-10
- Støyreducerende tiltak
- Støvreducerende tiltak
- Rutiner for vedlikehold og bytting av støvfilter
- Mottakskontroll av returmasser
- Sortering, lagring og levering av næringsavfall og farlig avfall
- Årlig substitusjonsvurdering av kjemikalier
- Sikker lagring og håndtering av kjemikalier, inkludert drivstofftanker mv. jf. tankforskriften
- Drift, tømning og vedlikehold av oljeutskiller

8. *foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt*

Dersom det gjøres tekniske endringer på selve anlegget, prosesser/produkter/råvarer kommer til eller utgår, organisasjonen endres, man får ny kunnskap om naturmiljøet rundt virksomheten eller andre betydelige endringer, så skal det uavhengig av den årlige gjennomgangen vurderes om disse endringene kan påvirke miljørisikoen i positiv eller negativ retning.

Se også [Entreprenørforeningen EBAs Miljøveileder for asfaltverk](#) for hjelp til utarbeidelse av miljørisikomatrix for asfaltverk.

4. Annet miljøregelverk

4.1 Substitusjon av kjemikalier

Produktkontrollen § 3a:

Virksomhet som bruker produkter med innhold av kjemisk stoff som kan medføre miljøforstyrrelser eller helseskade jf. produktkontrollen § 1, skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Virksomheten skal i så fall velge dette alternativet, hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Vurderinger av substitusjon av kjemikalier skal dokumenteres i bedriftens internkontroll.

4.2 Lagring av kjemikalier/drivstoff på tanker

Forurensningsforskriften Kap. 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall (tankforskriften)

Kapitlet gjelder for tanker for **petroleumsprodukter på mer enn 10 m³**. For andre farlige kjemikalier og farlig avfall gjelder kapitlet for tanker over 2 m³. Kapitlet gjelder også rørledninger og annet utstyr tilknyttet lagringstankene.

Er bitumentanker omfattet av forskriften?

Bitumentanker er ikke omfattet av forskriftens oppsamlingskrav (jf. [veiledningen til tankforskriften](#) s. 11). Stoffer som lagres oppvarmet og som ved avkjøling til normal temperatur stivner (feks. bitumen, bek), er ikke omfattet av oppsamlingskravet.

Oppsamlingskravet gjelder kun for stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur. Bitumentanker er imidlertid omfattet av forskriftens øvrige krav.

Er flyttbare/mobile tanker omfattet av forskriften?

Flyttbare tanker som brukes til lagring i kortere eller lengre perioder, er omfattet av tankforskriften (jf. veiledningen s. 5). Forutsetningen er imidlertid at slike tanker for øvrig er innenfor forskriftens virkeområde med hensyn på volum (2 el. 10 m³) og innhold (jf. farlige kjemikalier, fyringsolje, andre petroleumsprodukter og farlig avfall).

Mer informasjon og veileder til forurensningsforskriften kap.18 (tankforskriften) finner du her: [Veileder til tankforskriften - Miljødirektoratet](#)

4.3 Håndtering av farlig avfall

Avfallsforskriften Kap. 11 Farlig avfall

Virksomheten har selv ansvaret for å vurdere om avfallet omfattes av avfallsforskriften kapittel 11 *Farlig avfall*. Mulig farlig avfall skal håndteres som farlig avfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig, og virksomheten må treffe nødvendige tiltak for å unngå skade, eller fare for skade på miljøet. Farlig avfall kan ikke lagres i mer enn 1 år før det leveres mottak med tillatelse. Virksomheten må deklarere farlig avfall ved levering. Deklareringen gjøres elektronisk på www.avfallsdeklarerer.no.

Hvordan bedriften skal håndtere farlig avfall er beskrevet i:

[Faktaark M-550|2016 Har bedriften din farlig avfall](#) og

[Faktaark M-284|2014 Håndtering av farlig avfall](#)

Eksempler på farlig avfall fra asfaltverk:

- Spillolje, oljefiltre, olje og slam fra oljeutskillere
- Kassert diesel og bensin, drivstoff og fyringsolje
- Maling- og lakkrester
- Spraybokser
- Forurensede absorbenter, løsemidler og destillasjonsbunnfall
- Batterier som inneholder tungmetaller (bly, Ni, Cd, kvikksølv).
- EE- avfall
- Amin, asfaltrent, saltsyre, asfaltlim

Det er ikke tillatt å brenne avfall, å brenne spillolje, å grave ned avfall eller ha egen fyllplass for farlig avfall.

Rutiner for håndtering og levering av farlig avfall skal inngå i virksomhetens internkontroll.

4.4 Forbrenningsanlegg for rene brensler

[Forurensningsforskriften kap. 27 utslipp til luft fra forbrenningsanlegg med rene brensler](#)

Dersom bedriften har et forbrenningsanlegg/fyringsanlegg som forbrenner rene brensler, kan virksomheten være omfattet av kap.27 i forurensningsforskriften.

Forskriftengjelder dersom forbrenningsanlegget er separat, slik at røygassen går direkte til skorsten. Dersom røygassen brukes til oppvarming av asfalten (direktefyr), er bedriften ikke omfattet av kap. 27.

Det er ikke tillatt å forbrenne avfall og/eller andre væsker/stoffer enn det som er definert som rene brensler, jf forurensningsforskriften § 27-1

4.5 Mottak returafalt

Se også veiledning til § 24-2

Returasfalt er næringsavfall som skal leveres til lovlig avfallsanlegg med mindre det gjenvinnes jf. forurensningsloven § 32. Returasfalt kan gjenvinnes ved at det erstatter andre innsatsstoffer i asfaltproduksjonen. Mottak av returafalt skal meldes fylkesmannen (se veiledning til § 24-11).

Returasfalt er normalt ikke farlig avfall, såfremt det ikke inneholder tjære som ble brukt i asfalt i stedet for bitumen før 1960. Ved å ta imot slikt næringsavfall, blir virksomheten avfallsmottaker. For å kunne dokumentere at returafalten ikke vil medføre økt fare for forurensning, må virksomheten kontrollere asfalten ved mottak (mottakskontroll). Inneholder asfalten tjære vil det i henhold til avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg I, klassifiseres som farlig avfall og kan ikke gjenvinnes.

Mottakskontroll

I utgangspunktet er det leverandøren av returafalten som må dokumentere at returafalten er fri for tjære eller andre farlige forurensninger. Mottakskontrollen skal likevel dokumenteres i asfaltverkets internkontroll.

Ved mottak skal følgende registreres og loggføres:

1. Dato og tidspunkt for mottak
2. Mengde returafalt (veid eller anslått)
3. Angivelse av sted hvor returafalten kommer fra (gate, vei, parsell etc.)
4. Angivelse av type returafalt (fresemasse, flakmasse, granulat) og alder
5. Hvis flakmassen er gammel (før 1970) og inneholder penetrert puk, impregnert grus eller overflatebehandling skal det tas tjæreprøve.
6. Hvis det påvises tjære eller annen forurensning, må returafalten avvises eventuelt lagres midlertidig på dertil egnet separat sted.

Mottak av ferdig asfaltgranulat som går rett til produksjon uten mellomlagring eller forbehandling kan foregå uten tillatelse. Dersom mottak av slik returmasse er en vanlig del av virksomheten til et asfaltverk kan dette være tillatt gjennom kapittel 24 fordi det kan anses som en påregnelig del av driften selv om det ikke er regulert med spesifikke vilkår i forskriften. Mottak av asfaltflak som skal mellomlagres og forbehandles for gjenvinning er å anse som avfallsbehandling som normalt krever tillatelse, dersom den er skjæmmende eller kan føre til forurensning.

Oppbygning av store returafaltlagre over tid (mer enn tre år) vil kreve tillatelse etter avfallsforskriften kap. 9 *Deponering av avfall*.

Se også [Kontrollordningen for Asfaltgjenvinning \(KFA\) sine nettsider](#) for mer informasjon om mottak og bruk av returafalt.

4.6 Drift av oljeutskiller

Utslipp fra oljeutskiller er å anse som påregnelig forurensning fra asfaltverket ettersom den er installert for å begrense utslipp av olje i forbindelse med driften. Utslipp fra oljeutskiller er derfor tillatt selv om det ikke er eksplisitt regulert i Kapittel 24. Imidlertid forutsetter dette at oljeutskilleren tømmes og vedlikeholdes jevnlig for å unngå forurensning eller fare for forurensning.

Dersom en virksomhet som burde ha oljeutskiller ikke har det, eller den de har ikke fungerer, vil utslippet ikke være påregnelig og derfor ikke lovlig.

Rutiner for drift og vedlikehold av oljeutskiller skal dokumenteres i virksomhetens internkontroll.

Hvordan drifte en oljeutskiller i henhold til regelverket er beskrevet i Miljødirektoratets [faktaark M-30|2013 Drift av oljeutskillere](#)

NYTTIGE LENKER

[M-6|2013 Industrielle måleprogram](#)
[Støyretningslinjen T-1442](#)
[M-128|2014 Veileder til støyretningslinjen](#)
[M-290|2015 Måling av støy fra industri](#)
[M-536|2016 Veiledning til tankforskriften](#)
[TA3019|2013 Veileder for regulering av lukt i tillatelser](#)
[TA-3038|2013 Beregning av skorsteinshøyde](#)
[Miljøstatus.no -støy](#)
[Naturbase - kartverktøy](#)
[Kontrollordningen for Asfaltgjenvinning \(KFA\)](#)

NYTTIGE FAKTAARK

[M-30|2013 Drift av oljeutskiller](#)
[M-284|2014 Håndtering av farlig avfall](#)
[M-550|2016 Har virksomheten din farlig avfall?](#)
[M-421|2015 Avfallsdeklarerer.no](#)
[M-14|2013 Disponering av betong- og teglavfall](#)

REGELVERK

www.lovdatabasen.no

Lov om forurensninger og om avfall
(forurensningsloven)

Forskrift om begrensning av forurensning
(forurensningsforskriften)

Forskrift om gjenvinning og behandling av
avfall (avfallsforskriften)

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og
sikkerhetsarbeid i virksomheter
(internkontrollforskriften)

Lov om kontroll med produkter og
forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljødirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klima- og miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptre selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring. Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.